

VITISKILLS

GREEN AND DIGITAL SKILLS FOR
SUSTAINABLE VITICULTURE

Πακέτο εργασίας 4: ΚΕΙΜΕΝΟ ΘΕΣΕΩΝ

Συστάσεις πολιτικής για βελτιωμένες συνθήκες

εργασίας, ψηφιακή παιδεία και

περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση στις αγροτικές

κοινότητες

Ακρωνύμιο έργου: VITISKILLS

Όνομα έργου: Πράσινες και ψηφιακές δεξιότητες για βιώσιμη αμπελουργία

Κωδικός έργου 2022-1-IT01-KA220-VET-000089352

Πληροφορίες εγγράφου

Όνομα εγγράφου:	VITISKILLS_WP4_Position_Paper
Τίτλος εγγράφου:	Work Package 4: POSITION PAPER Policy recommendations for improved labour conditions, digital literacy & Environmental awareness in rural communities
Ημερομηνία παράδοσης:	10/10/2024
Υπεύθυνος δραστηριότητας:	ARID
Επίπεδο διάχυσης:	Δημόσιο
Συντάκτης:	Martyna Kurek (ARID) και ομάδα VITISKILLS

ΚΟΙΝΟ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΕΓΓΡΑΦΟΥ

Φορείς αρμόδιοι για την ανάπτυξη της γεωργίας και της αμπελουργίας, τις πολιτικές και τα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων των υπουργείων καθώς και των περιφερειακών και τοπικών φορέων (π.χ. περιφέρειες/νομαρχίες, δήμοι).

VITISKILLS
GREEN AND DIGITAL SKILLS FOR
SUSTAINABLE VITICULTURE

ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Ορισμοί	
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΚ	Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση
ΚΓΠ	Κεντρική Γεωργική Πολιτική
VOOC	Vocational Open Online Course (Επαγγελματικό Ανοικτό Διαδικτυακό Μάθημα)

Κοινοπραξία VITISKILLS	
ARIS	ARIS Formazione e Ricerca Societa Cooperativa, ITALY
La Unio	La Unio de Llauradors i Ramaders del Pais Valencia, SPAIN
QUERCUS	Quercus – Associação nacional de Conservação da natureza, PORTUGAL
EXELIA	EXELIA E.E., GREECE
ARID	Stowarzyszenie ARID, POLAND
INNOVELA	INNOVELA sprl, BELGIUM

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι απόψεις που εκφράζονται είναι μόνο του/των συντάκτη/-ων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητως τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού της Ευρώπης (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές.

**Co-funded by
the European Union**

Πίνακας περιεχομένων

Κίνητρα και στόχοι του VITISKILLS	5
Μαθήματα που αντλούνται από το πρόγραμμα VITISKILLS	9
Ανταπόκριση στις απαιτήσεις της Εκπαίδευσης	13
Περαιτέρω επίδραση και συστάσεις	14
Συμπεράσματα	16

Κίνητρα και στόχοι του VITISKILLS

Με 3,2 εκατομμύρια εκτάρια, δηλαδή το 45% του συνόλου των αμπελώνων παγκοσμίως, και το 64% του παραγόμενου κρασιού, η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός κρασιού στον κόσμο (Eurostat, 2020). Ωστόσο, οι γεωργικές προοπτικές της ΕΕ (2021-2031) προβλέπουν ετήσια μείωση της παραγωγής οίνου στην ΕΕ κατά 0,3%. Η παραγωγή οίνου μειώθηκε κατά 13% το 2021 σε σύγκριση με το 2020, κυρίως λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών και των επακόλουθων ασθενειών του αμπελιού. Αυτή η αστάθεια είναι αποτέλεσμα σημαντικών κλιματικών κινδύνων που γίνονται όλο και πιο συχνοί και απρόβλεπτοι - με άλλα λόγια, η εξέλιξη της αμπελουργίας της ΕΕ είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την κλιματική αλλαγή, επηρεάζοντας και συμβάλλοντας σε αυτήν (ΕΟΠ, 2015).

Ανταποκρινόμενη σε αυτό, η ΕΕ έχει θέσει την προώθηση της βιώσιμης γεωργίας σε ύψιστη προτεραιότητα και έχει επικυρώσει τις σχετικές διεθνείς συμφωνίες για την κλιματική αλλαγή. Η γεωργία ακριβείας και η έξυπνη γεωργία είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη μιας αποδοτικής και βιώσιμης αμπελουργίας. Οι βιώσιμες τεχνικές αμπελοκαλλιέργειας συμβάλλουν στη διατήρηση του περιβάλλοντος, στην αποφυγή της ρύπανσης του εδάφους και του αέρα και στη μείωση του κόστους παραγωγής μέσω της χρήσης λιγότερης ενέργειας και νερού. Οι βιώσιμες μέθοδοι καλλιέργειας θα βελτιώσουν την αμπελουργία της ΕΕ, καθώς η προστασία και η βελτίωση του περιβάλλοντος της καλλιέργειας μπορεί να επηρεάσει άμεσα την απόδοσή της.

Ο πολυσυλλεκτικός, κινητός πληθυσμός που εργάζεται στους αμπελώνες κατά την περίοδο συγκομιδής είναι μια άλλη ανησυχία που σχετίζεται με την κοινωνική πλευρά της βιωσιμότητας- αυτό το εποχικό εργατικό δυναμικό είναι συχνά πιο ευάλωτο σε επισφαλείς συνθήκες εργασίας (EUROPARL, 2021).

Δεν υπάρχει ακόμη η απαραίτητη επιμόρφωση του εργατικού δυναμικού για να διευκολυνθεί η μετάβαση στη βιώσιμη και έξυπνη αμπελουργία. Όπως όλα τα άλλα τμήματα του ευρύτερου γεωργικού τομέα, ο κλάδος της αμπελουργίας αντιμετωπίζει συνήθως χαμηλή συμμετοχή σε εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες και έλλειψη προσωπικού με την απαραίτητη κατάρτιση (Eurostat «Agricultural Labour Force Statistics», 2018).

Επιπλέον, όπως φαίνεται από τα σημερινά προγράμματα σπουδών στην πλειονότητα των χωρών της ΕΕ, δεν δίνεται επαρκής έμφαση στις πράσινες και ψηφιακές δεξιότητες στα μεταδευτεροβάθμια και επαγγελματικά εκπαιδευτικά προγράμματα κατάρτισης στην αμπελουργία (Europass).

Το πρόγραμμα VITISKILLS θα καλύψει τις ανάγκες αυτές με την εφαρμογή των ακόλουθων παραμέτρων:

- Υποστήριξη της προσαρμογής του εργατικού δυναμικού στις νέες πρακτικές της αμπελοκαλλιέργειας και την προώθηση της καινοτομίας και της ανάπτυξης στον τομέα.
- Προώθηση της αναβάθμισης των δεξιοτήτων των εργαζομένων σε αμπελώνες (συμπεριλαμβανομένων των εποπτών που ενεργούν ως επί τόπου σύμβουλοι/εκπαιδευτές) σε βιώσιμες και έξυπνες πρακτικές/διαδικασίες αμπελουργίας.
- Παροχή ευέλικτων επιλογών ανεπίσημης κατάρτισης για όσους απασχολούνται στην αμπελοκαλλιέργεια και αποκλείονται από την ΕΕΚ και τις ευκαιρίες διά βίου μάθησης για γεωγραφικούς ή κοινωνικοοικονομικούς λόγους.
- Λειτουργία ως κόμβος ευαισθητοποίησης για τα ιδρύματα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ) ώστε να προσαρμόζουν τις προσφορές τους στον τομέα της αμπελουργίας μέσω της συνεργασίας, των ανταλλαγών ορθών πρακτικών

και της δικτύωσης.

- Βελτίωση των συνθηκών εργασίας για το εργατικό δυναμικό των αμπελώνων και γεφύρωση του χάσματος δεξιοτήτων στις αγροτικές κοινότητες.

Το VITISKILLS, ένα έργο Erasmus+ KA202 που διεξάγεται από μια σύμπραξη έξι χωρών της ΕΕ, έχει ως κίνητρο αυτές τις αρχές. Το VITISKILLS αποσκοπεί στην προσαρμογή της ΕΕΚ στις υφιστάμενες και αναδυόμενες επαγγελματικές ανάγκες στον γεωργικό τομέα, και συγκεκριμένα στην αμπελουργία, με γενικότερο στόχο την ενίσχυση των κλιματικά έξυπνων και ψηφιακών δεξιοτήτων των εργαζομένων σε αμπελώνες, όπως και των εποπτών που εργάζονται σε αμπελώνες, καθώς και τη στήριξη της αυξανόμενης ευαισθητοποίησης και της ενίσχυσης των ικανοτήτων σχετικά με τις πρακτικές βιώσιμης γεωργικής διαχείρισης που μπορούν και πρέπει να υιοθετηθούν σύμφωνα με την Κεντρικής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ) της ΕΕ.

Οι επιμέρους στόχοι του VITISKILLS είναι οι εξής:

- Σχεδιασμός, πιλοτική δοκιμή και ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου και ενημερωμένου προγράμματος σπουδών για πράσινες και ψηφιακές δεξιότητες για βιώσιμη αμπελουργία.
- Εισαγωγή ευέλικτων μεθόδων παροχής κατάρτισης και καινοτόμων εκπαιδευτικών πόρων ανοικτής πρόσβασης για την απόκτηση δεξιοτήτων αυτορυθμιζόμενα.
- Κεφαλαιοποίηση των αποτελεσμάτων του έργου στην πρακτική της ΕΕΚ, μέσω της επικύρωσης, της αναγνώρισης και της ενσωμάτωσης των σχετικών επαγγελματικών απαιτήσεων σε πλαίσια προσόντων και συστήματα πιστοποίησης.
- Παροχή καλών πρακτικών και συστάσεων α) για την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών αδυναμιών που αφορούν την επαγγελματική ανάπτυξη και κατάρτιση των εργαζομένων σε αμπελώνες, και β) για την προώθηση της ψηφιακής παιδείας και της

περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης στις αγροτικές κοινότητες.

Οι ενότητες που έχουν αναπτυχθεί ευθυγραμμίζονται με το EQF 4, και το πρόγραμμα στο σύνολό του διαρκεί δύο εξάμηνα. Χρησιμοποιεί μια αρθρωτή δομή που διευκολύνει την εφαρμογή του σε επίσημα και άτυπα περιβάλλοντα δια βίου μάθησης. Αποτελείται τόσο από θεωρητικές όσο και από πρακτικές εκπαιδευτικές ενότητες:

Το παραχθέν υλικό, το οποίο διατίθεται ελεύθερα στην πλατφόρμα [VITISKILLS MOOC](#), φιλοδοξεί να αποτελέσει πολύτιμη πηγή γνώσης και πρακτικών εργαλείων για ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων ιδρυμάτων κατάρτισης στον τομέα της γεωργίας και της αμπελουργίας, εκπαιδευτών που προσφέρουν ευκαιρίες εκπαίδευσης στο χώρο της εργασίας, ανειδίκευτων μαθητευόμενων και εργαζομένων, ενώσεων και εκπροσώπων του τομέα, αρχών ΕΕΚ και φορέων επαγγελματικού προσανατολισμού και τοπικών αρχών (όπως οι δήμοι), μεταξύ άλλων.

Το υλικό περιλαμβάνει τις ακόλουθες θεματικές:

- Αναγεννητική Αμπελουργία
- Αμπελουργία 4.0
- Διαχείριση δεδομένων στον τομέα της αμπελουργίας
- Προώθηση Δίκαιων Και Ευνοϊκών Συνθηκών Εργασίας
- Νέες προκλήσεις και τεχνολογίες, διοίκηση επιχειρήσεων και αμπελώνων

Σκοπός του παρόντος κειμένου θέσης είναι να συνοψίσει τα σημαντικότερα μαθήματα από το έργο VITISKILLS που είναι σημαντικά για την υποστήριξη των δημόσιων και τομεακών φορέων σε τοπικό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο που εφαρμόζουν δράσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση των δεξιοτήτων της κλιματικά έξυπνης και βιώσιμης αμπελουργίας. Το έγγραφο απευθύνεται σε φορείς που είναι αρμόδιοι για την ανάπτυξη της γεωργίας, όπως και των πολιτικών και των μέτρων σχετικά με τη γεωργία, συμπεριλαμβανομένων των υπουργείων καθώς και των περιφερειακών και τοπικών

φορέων.

Μαθήματα που αντλούνται από το πρόγραμμα VITISKILLS

Στο πρώτο στάδιο του έργου, η κοινοπραξία διενήργησε εκτενή έρευνα μεταξύ 200 και πλέον ενδιαφερόμενων μερών που εργάζονται στον τομέα της αμπελουργίας σε 6 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να απαντήσουν σχετικά με τις ανάγκες τους όσον αφορά τις γνώσεις, τις ικανότητες και τις δεξιότητες στα ακόλουθα θέματα:

Ερώτηση 1	Διαχείριση εδάφους	ΕΝΟΤΗΤΑ 1 - ΑΝΑΓΕΝΝΗΤΙΚΗ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ
Ερώτηση 2	Διαχείριση νερού και ενέργειας	
Ερώτηση 3	Διαχείριση επιβλαβών οργανισμών	
Ερώτηση 4	Βιολογική & Βιοδυναμική Καλλιέργεια Αμπέλου	
Ερώτηση 5	Προστασία της βιοποικιλότητας	
Ερώτηση 6	Εισαγωγή στην αμπελουργία ακριβείας	ΕΝΟΤΗΤΑ 2 - ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ 4.0
Ερώτηση 7	Τεχνολογίες καλλιέργειας και μεταποίησης αμπέλου: Έξυπνη άρδευση, Διανομή λιπασμάτων, Δοσολογία/Διατροφικά διαλύματα	
Ερώτηση 8	Τεχνολογίες έξυπνης παρακολούθησης: Γεωτοποθέτηση, Τηλεπισκόπηση, Δορυφορική Εικόνα	
Ερώτηση 9	Τεχνολογίες βιοαισθητήρων για την	

VITISKILLS

GREEN AND DIGITAL SKILLS FOR
SUSTAINABLE VITICULTURE

	ανίχνευση παθογόνων	
Ερώτηση 10	Λογισμικό διαχείρισης δεδομένων	ΕΝΟΤΗΤΑ 3 - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΜΠΕΛΟΟΙΝΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ
Ερώτηση 11	Συλλογή, ανάλυση, επεξεργασία και απεικόνιση δεδομένων	
Ερώτηση 12	Μοντέλα πρόβλεψης	
Ερώτηση 13	Συστήματα υποστήριξης λήψης αποφάσεων	
Ερώτηση 14	Εργατικό δίκαιο και δικαιώματα των εργαζομένων	ΕΝΟΤΗΤΑ 4 - ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Ερώτηση 15	Πρότυπα υγείας και ασφάλειας	
Ερώτηση 16	Διαχείριση και ανάπτυξη ατόμων	
Ερώτηση 17	Διαχείριση αλλαγών & επικοινωνία	
Ερώτηση 18	Απορρίψεις, απόβλητα, εκπομπές και τεχνικές επεξεργασίας τους	ΕΝΟΤΗΤΑ 5 - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ
Ερώτηση 19	Αποτελεσματική χρήση των πόρων	
Ερώτηση 20	Συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης	
Ερώτηση 21	Αμπελουργία ακριβείας	
Ερώτηση 22	Χαρακτηρισμός και ανίχνευση	ΕΝΟΤΗΤΑ 6 - ΝΟΣΟΙ ΤΩΝ ΑΜΠΕΛΙΩΝ
Ερώτηση 23	Φυτοϋγειονομικά προϊόντα και μηχανήματα εφαρμογής	
Ερώτηση 24	Έξυπνες μέθοδοι υπολογισμού για την	

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι απόψεις που εκφράζονται είναι μόνο του/των συντάκτη/-ων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητως τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού της Ευρώπης (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές.

Co-funded by
the European Union

VITISKILLS

GREEN AND DIGITAL SKILLS FOR
SUSTAINABLE VITICULTURE

	εφαρμογή φυτοϋγειονομικών μεθόδων	
Ερώτηση 25	Κίνδυνοι για την υγεία και το περιβάλλον	

Από αυτή την έρευνα μπορεί να βγει το συμπέρασμα ότι η μεγαλύτερη ανησυχία των ενδιαφερομένων μερών σχετίζεται με τη διαχείριση του εδάφους, του νερού και της ενέργειας, καθώς και ότι δίνουν μεγάλη σημασία στα πρότυπα υγείας και ασφάλειας και στην προστασία της βιοποικιλότητας.

Όσον αφορά όμως την επεξεργασία και διαχείριση δεδομένων καθώς και τη δορυφορική απεικόνιση, φαίνεται να υπάρχει κάποια αντίσταση στη νέα τεχνολογία. Αυτό είναι πιθανό να οφείλεται στις πρόσθετες δυσκολίες και την πορεία εκμάθησης που συνοδεύουν τον εξελιγμένο εξοπλισμό.

Επιπλέον, φαίνεται ότι υπάρχει και ένα συγκεκριμένο μοτίβο: προφανώς απαιτούνται περαιτέρω γνώσεις σχετικά με τις ασθένειες της αμπέλου και τη διαχείριση των παρασίτων, αλλά οι απόψεις σχετικά με τη χρήση των τεχνολογιών βιοαισθητήρων για την ανίχνευση παθογόνων φαίνεται να διαφέρουν ευρέως - ενώ ορισμένα κράτη τις θεωρούν ως δυνητικά χρήσιμα εργαλεία, άλλα δεν δίνουν ιδιαίτερη σημασία σε αυτό το θέμα.

Παρόλο που υπάρχουν προφανείς παραλληλισμοί μεταξύ των κρατών, η μελέτη θα πρέπει να επαναληφθεί για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη ανατροφοδότηση από τους συμμετέχοντες.

Μέσω της διατήρησης και της αποτελεσματικότερης χρήσης του εδάφους, του νερού και του γενετικού κεφαλαίου, η ευρύτερη υιοθέτηση ψηφιακών τεχνολογιών και κλιματικά έξυπνων πρακτικών διαχείρισης της αμπελουργίας αναμένεται να αυξήσει τη μακροπρόθεσμη παραγωγικότητα των αμπελώνων και να ενισχύσει την αντοχή του γεωργικού τομέα στις ακραίες κλιματικές συνθήκες. Όμως, η ανάπτυξη της αμπελουργίας και των γεωργικών

VITISKILLS

GREEN AND DIGITAL SKILLS FOR
SUSTAINABLE VITICULTURE

καινοτομιών σε όλα τα επίπεδα - από μεμονωμένους ιδιοκτήτες αμπελώνων έως επιχειρηματικούς και κυβερνητικούς οργανισμούς - απαιτεί συγκεκριμένες επενδύσεις για την ευαισθητοποίηση και την ανάπτυξη ικανοτήτων. Οι πρωτοβουλίες αυτές πρέπει να αναπτυχθούν σε συνεννόηση με τους ενδιαφερόμενους φορείς χρησιμοποιώντας μια στρατηγική «από κάτω προς τα πάνω» με βάση τις ανάγκες και τα κενά που πραγματικά υπάρχουν (δηλαδή τη ζήτησή τους). Θα μπορούσε κανείς να θεωρήσει το VITISKILLS ως ένα αρχικό βήμα σε αυτή την προσέγγιση.

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι απόψεις που εκφράζονται είναι μόνο του/των συντάκτη/-ων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού της Ευρώπης (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές.

**Co-funded by
the European Union**

Ανταπόκριση στις απαιτήσεις της Εκπαίδευσης

Το πρόγραμμα σπουδών VITISKILLS δεν επιδιώκει να καλύψει όλες τις πτυχές των ψηφιακών και πράσινων δεξιοτήτων που απαιτούνται για τη βιώσιμη αμπελουργία. Αντίθετα, προσφέρει ένα ευέλικτο εκπαιδευτικό πλαίσιο, το οποίο περιλαμβάνει επιλεγμένα θέματα που έχουν προτεραιότητα. Αυτά τα θέματα μπορούν να προσαρμοστούν, να επεκταθούν και να τροποποιηθούν ανάλογα με τις ειδικές ανάγκες της εκπαίδευσης που προσφέρεται, αντανakλώντας παράλληλα τις διαφορετικές προσεγγίσεις και μεθόδους που χρησιμοποιούνται σε κάθε χώρα.

Στο πρόγραμμα σπουδών συμπεριλαμβάνεται μια συλλογή Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πόρων, η οποία περιλαμβάνει ένα [Εκπαιδευτικό Ηλεκτρονικό Βιβλίο](#) για να βοηθήσει τους εκπαιδευτές και τους μαθητές στην εφαρμογή του περιεχομένου, όπως και ένα Επαγγελματικό Ανοικτό Διαδικτυακό Μάθημα (Vocational Open Online Course - [VOOC.](#)) Το μάθημα των δύο εξαμήνων έχει σχεδιαστεί για να χρησιμοποιείται από μέντορες και εκπαιδευτές με τους μαθητές τους, αλλά μπορεί επίσης να παρακολουθηθεί από άτομα που επιθυμούν να αυτο-εκπαιδευτούν. Είναι διαθέσιμο σε επτά γλώσσες, συμπεριλαμβανομένων των αγγλικών, καθώς και σε άλλες έξι γλώσσες που ομιλούν οι συνεργάτες της κοινοπραξίας.

Η κοινοπραξία αξιολόγησε το σύνολο του περιεχομένου των δεξιοτήτων VITISKILLS μέσω διαδικασιών εσωτερικής διασφάλισης ποιότητας και πραγματοποίησε συζητήσεις με ειδικούς του κλάδου και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς που εκπροσωπούν διάφορες ειδικότητες.

Περαιτέρω επίδραση και συστάσεις

Το VITISKILLS υλοποιείται με θεσμική υποστήριξη από την αρχή, με στόχο να συνδυάσει την πρακτική, την εκπαίδευση και τις πολιτικές. Κατά τη διάρκεια του έργου, το ευρύ και διεθνές δίκτυο ενδιαφερομένων μεγάλωσε, με αποτέλεσμα τη διοργάνωση εκπαιδευτικών συνεδριών στην Πορτογαλία, την Ιταλία και την Ισπανία, καθώς και ενημερωτικών ημερίδων και άλλων εκδηλώσεων διάχυσης σε κάθε χώρα εταίρο (Ιταλία, Πορτογαλία, Ισπανία, Πολωνία, Ελλάδα και Βέλγιο) με στόχο την προώθηση του ανοικτού υλικού VITISKILLS, τη διευκόλυνση της υιοθέτησής του από δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς και τη συλλογή ανατροφοδότησης σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών και το εκπαιδευτικό υλικό.

Ακολουθούν οι κύριες συστάσεις που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του έργου και οι οποίες θα πρέπει να ληφθούν υπόψη από τους περιφερειακούς, εθνικούς και ενωσιακούς φορείς λήψης αποφάσεων:

- Να αντιμετωπιστεί η ανάγκη για εργαζόμενους με ψηφιακές δεξιότητες, η οποία οφείλεται στην έλλειψη εξειδικευμένων ψηφιακών εκπαιδευτών που μπορούν να δημιουργήσουν ένα ισχυρό και επικεντρωμένο στην ΕΕ όραμα για τον ψηφιακό γεωργικό τομέα. Οι διαχειριστές και οι επόπτες αμπελώνων συχνά διστάζουν να υιοθετήσουν νέες τεχνολογίες και εργαλεία λόγω της έλλειψης σαφήνειας και ακρίβειας. Είναι αναγκαία η ανάπτυξη ή διάδοση μιας βασικής κατανόησης των ψηφιακών πρακτικών, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική διάδοση της τεχνικής, γεωργικής και ειδικότερα της αμπελουργικής τεχνογνωσίας.
- Για να επανασυνδέσουν τις πρακτικές διαχείρισης της αμπελουργίας με την επιστημονική καινοτομία και τους στόχους βιωσιμότητας, οι εταιρείες και οι αγρότες πρέπει να αξιολογήσουν προσεκτικά το κόστος και τα οφέλη της εφαρμογής ψηφιακής καινοτομίας και βιώσιμων πρακτικών αμπελουργίας. Χωρίς σαφήνεια και κίνητρα, η μετάβαση σε ψηφιακή και βιώσιμη αμπελουργία θα είναι αργή και περιορισμένη.

VITISKILLS

GREEN AND DIGITAL SKILLS FOR
SUSTAINABLE VITICULTURE

- Να εισαχθούν νομοθετικές αλλαγές που είναι απαραίτητες για την επανεκπαίδευση των ανθρώπων και την προώθηση των εμπορεύσιμων δεξιοτήτων. Ενώ οι επιχειρήσεις γεωργικής ανάπτυξης προσπαθούν να προωθήσουν πράσινες και βιώσιμες λύσεις, απαιτείται νομοθετική πρωτοβουλία για να αποσαφηνιστεί το κόστος και τα οφέλη για τους εργάτες και τους επόπτες αμπελώνων, καθώς και για να ποσοτικοποιηθούν τα κίνητρα για τις νέες γεωργικές τεχνολογίες. Η πολιτική «απασχόλησης, κοινωνικών υποθέσεων και ένταξης» του Τμήματος της ΕΕ αποτελεί ένα πρώτο βήμα προς αυτή την κατεύθυνση.
- Για την προώθηση βιώσιμων αμπελουργικών πρακτικών και πολιτικών, είναι σημαντικό να ενθαρρυνθούν οι ψηφιακές δεξιότητες και ικανότητες μέσω της δια βίου μάθησης. Αυτό περιλαμβάνει την ενίσχυση των βασικών ψηφιακών ικανοτήτων με την πάροδο του χρόνου. Αυτή είναι μια βασική έλλειψη που πρέπει να αντιμετωπιστεί στις μελλοντικές προσπάθειες για την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών και εκπαιδευτικού υλικού.
- ☐ Η προώθηση δίκαιων και ευνοϊκών συνθηκών εργασίας στην αμπελουργία και στην καλλιέργεια σταφυλιών για την παραγωγή οίνου είναι κρίσιμη για την ευημερία των εργαζομένων και τη βιωσιμότητα του κλάδου. Η διασφάλιση δίκαιων μισθών, ασφαλών συνθηκών εργασίας, εύλογων ωραρίων και κοινωνικής ασφάλισης είναι θεμελιώδης για τη διατήρηση καλών σχέσεων και την ενίσχυση της ασφάλειας στον αμπελουργικό τομέα.
- ☐ Προώθηση νέων τεχνολογιών για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει μια ολιστική διαχείριση οικοσυστημάτων, τη διατήρηση της περιφερειακής βιοποικιλότητας, τη χρήση τηλεπισκόπησης, μηχανική συγκομιδή, έλεγχο ασθενειών και παρασίτων, μη επανδρωμένα αεροσκάφη, αυτόνομα ρομπότ, νανοβιοτεχνολογία και άλλες καινοτομίες στον τομέα της αμπελουργίας.

Συμπεράσματα

Η Επιτροπή της ΕΕ δημοσίευσε δύο προτάσεις για σύσταση του Συμβουλίου με σκοπό να βοηθήσει τα κράτη μέλη και τον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης να προσφέρουν ψηφιακή εκπαίδευση και κατάρτιση υψηλής ποιότητας, χωρίς αποκλεισμούς και προσβάσιμη, ώστε να βοηθήσουν τους ευρωπαίους πολίτες να βελτιώσουν τις ψηφιακές τους δεξιότητες. Η πρώτη πρόταση επικεντρώνεται στην παροχή των κατάλληλων συνθηκών για επιτυχημένη ψηφιακή εκπαίδευση και κατάρτιση μέσω σωστών δομών διακυβέρνησης και επενδυτικών πλαισίων, καθώς και προσεγγίσεων από τα κάτω προς τα πάνω για τον σχεδιασμό της κατάρτισης που περιλαμβάνει διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς. Η δεύτερη πρόταση επικεντρώνεται στη βελτίωση της πρόσβασης στην ψηφιακή εκπαίδευση και κατάρτιση σε όλα τα επίπεδα, περιλαμβανομένων των «δυσπρόσιτων» ομάδων.

Η προσέγγιση του VITISKILLS είναι απολύτως σύμφωνη με αυτές τις συστάσεις, και τα αποτελέσματα και τα διδάγματα που αντλήθηκαν από το πρόγραμμα μπορούν να προωθήσουν την μελλοντική υιοθέτησή τους στον τομέα της αμπελουργίας της ΕΕ. Παρατηρήσαμε σημαντικό κατακερματισμό στην ΕΕ όσον αφορά τις προσεγγίσεις για την παροχή εκπαίδευσης και κατάρτισης στον τομέα της αμπελουργίας, τονίζοντας τη σημασία της συντονισμένης διακυβέρνησης και των νομικών δομών για τη δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών για την αποτελεσματική κατάρτιση και εκπαίδευση των εργαζομένων και των εποπτών του αμπελώνα στις βασικές ψηφιακές δεξιότητες στην αμπελουργία. Υποστηρίζουμε επίσης την τεχνική και πρακτική καινοτομία στην παροχή κατάρτισης (συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής μάθησης), καθώς και πιο προσαρμοστικές προσεγγίσεις και δια βίου μάθησης που συνδέουν την κατάρτιση με το τοπικό αμπελουργικό πλαίσιο.

VITISKILLS

GREEN AND DIGITAL SKILLS FOR
SUSTAINABLE VITICULTURE

Συνολικά, η υλοποίηση αυτών των προτάσεων θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στον εκσυγχρονισμό του αμπελοοινικού τομέα, ξεκινώντας από την ψηφιακή εκπαίδευση και κατάρτιση σε βασικές ψηφιακές δεξιότητες. Ωστόσο, επισημαίνουμε ότι, ενώ η κάλυψη του ελλείμματος ψηφιακών δεξιοτήτων για τους εργαζομένους και τους επόπτες των αγροτικών αμπελώνων είναι κρίσιμη, δεν αρκεί από μόνη της για να οδηγήσει τον γεωργικό τομέα σε πιο ανθεκτικά και βιώσιμα μονοπάτια. Σύμφωνα με την ΚΓΠ της ΕΕ, η ψηφιακή καινοτομία πρέπει να συνδέεται στενά με την οικονομικά αποδοτική καινοτομία στις αμπελουργικές τεχνικές, καθώς και με μηχανισμούς κινήτρων για την αποτελεσματική εφαρμογή τους.

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι απόψεις που εκφράζονται είναι μόνο του/των συντάκτη/-ων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητως τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού της Ευρώπης (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές.

**Co-funded by
the European Union**